

OPINIE SEPARATĂ

formulată de către Elena Roșior, membru al Consiliului Superior al Procurorilor, față de hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor nr. 1-382/2024 și nr. 1-383/2024 din 28.11.2024 (art.74 alin.(1) lit.d) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură)

La 28.11.2024, în rezultatul examinării demersurilor Procurorului General Ion Munteanu privind dispunerea interimatului funcției de adjunct al –procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, au fost adoptate hotărârile Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-382/2024 și respectiv nr.1-383/2024, cu votul majoritar al membrilor Consiliului Superior al Procurorilor (7 membri din 9 prezenți), prin care s-a decis următoarele:

„A aproba interimatul funcției de adjunct al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție dispus domnului Victor Muntean prin Ordinul Procurorului General nr. 2288-p din 22.11.2024.

A transmite prezenta hotărâre Procurorului General, pentru procedurile administrative corespunzătoare.”

„A aproba interimatul funcției de adjunct al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție dispus doamnei Mariana Leahu prin Ordinul Procurorului General nr. 2289-p din 22.11.2024.

A transmite prezenta hotărâre Procurorului General, pentru procedurile administrative corespunzătoare.”

În raport cu soluțiile luate de colegii mei am formulat o opinie separată, din considerentul că nu susțin hotărârile vizate a Consiliului Superior al Procurorilor și sunt în dezacord cu poziția membrilor care au votat pentru adoptarea acestora, din următoarele raționamente:

Potrivit art.25² din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, sunt reglementate următoarele:

*„(1) Candidatul la funcția de adjunct al procurorului-șef al procuraturii specializate este **propus** de către procurorul-șef al procuraturii specializate respective.*

*(2) În funcția de adjunct al procurorului-șef al procuraturii specializate poate fi numită persoana care are experiență profesională de cel puțin 5 ani în funcție de procuror în ultimii 15 ani și care dispune de **capacități organizatorice**.*

*(3) Adjunctul procurorului-șef al procuraturii specializate este **numit în funcție fără concurs, prin ordinul Procurorului General, cu acordul scris al Consiliului Superior al Procurorilor exprimat față de propunerea prezentată de procurorul-șef al procuraturii specializate respective**.*

(4) Mandatul adjunctului procurorului-șef al procuraturii specializate încetează odată cu mandatul procurorului-șef al procuraturii specializate respective, însă acesta continuă să-și exercite atribuțiile până la numirea adjunctului noului procuror-șef al procuraturii specializate.

(5) Adjunctul fostului procuror-șef al procuraturii specializate poate fi numit în funcție de adjunct al noului procuror-șef al procuraturii specializate respective.”

Din interpretarea normei rezultă că, legiuitorul a stabilit un regim juridic special pentru numirea adjunctilor procurorului-șef al procuraturilor specializate, reglementând o derogare de la procedura generală de promovare în cariera

profesională a procurorilor, acordând procurorului-conducător competența exclusivă de a-i selecta.

Întrucât numirea adjunctului constituie o promovare în carieră, legiuitorul a dispus, prin derogare de la regula generală, ca aceasta să se facă „*fără concurs*”, subliniind caracterul specific al normei. Aceste concluzii sunt susținute de spiritul notei informative care însoțește adoptarea Legii nr. 280/2022, ce a introdus art. 25² din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, care expres prevede „*Totodată, în contextul rolului specific pe care îl au procuraturile specializate (Procuratura Anticorupție și Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale) și a unui grad mai sporit de independență și autonomie al acestora în raport cu procuraturile teritoriale, se vine cu propunerea de completare a Legii nr. 3/2016 cu o normă particulară care ar reglementa expres numirea în funcție a adjunctilor procurorului-șef al procuraturii specializate și care ar consacra rolul important pe care ar trebui să îl aibă procurorul-șef al procuraturii specializate respective în procesul de numire a unui profesionist în această funcție (reieșind din specificul activității acestor procuraturi, care activează, așa cum prevede și art. 9 din Legea nr. 3/2016, în domenii speciale, de o complexitate sporită (Procuratura Anticorupție specializată în combaterea infracțiunilor de corupție, a actelor conexe actelor de corupție, Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale specializată în combaterea criminalității organizate, a terorismului și a torturii) și care necesită o colaborare maximal eficientă și o sinergie totală între persoanele care ocupă funcții de conducere în cadrul procuraturilor specializate)*”¹.

Stipularea expresă în lege a procedurii de desemnare a adjunctilor procurorului-șef al procuraturii specializate completează mandatul acestuia și îl plasează într-o egalitate relativă cu mandatul Procurorului General, având în vedere că doar Procurorul General poate numi adjunctii fără concurs. Astfel, trebuie să existe o motivație temeinică pentru a justifica înlăturarea acestuia de la exercitarea competențelor atribuite prin lege.

Prin urmare, consider că, la adoptarea Hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-382/2024 și nr. 1-383/2024 din 28.11.2024, insuficient a fost analizat conținutul normelor din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură care stabilesc condițiile și procedura desemnării în funcție a adjunctilor procurorului-șef al procuraturii specializate, la caz Procuratura Anticorupție.

Or, atunci când Consiliul Superior al Procurorilor își exercită atribuțiile legale, este necesară o analiză aprofundată care să reflecte toate aspectele juridice relevante. Orice atitudine formalistă, care nu ia în considerare circumstanțele particulare ale fiecărui caz, riscă să submineze rolul său de garant al independenței și imparțialității procurorilor. În acest sens, Consiliul trebuie să motiveze corect hotărârile, având în vedere contextul specific al fiecărui caz.

Consider, că hotărârea opinată este una sumară, nereunind cerințele pentru a considera decizia motivată, iar acest lucru a redus semnificativ importanța rolului său constituțional. De asemenea, s-a omis analiza completă a circumstanțelor legale și factuale ale cazului.

¹<https://www.parlament.md/ProcesulLegislativ/Proiectedeactelegislative/tabid/61/Legislativ/6191/language/ro-RO/Default.aspx>

²<https://csp.md/sites/default/files/2022>

06/94.%20Hot.%20evaluarea%20rezultatelor%20etapei%20de%20selectie%20PA.pdf

În contextul celor menționate și al prevederilor art. 77 alin.(7) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, consider că în aceste cazuri era necesară o analiză detaliată, pentru a asigura respectarea obligației Consiliului Superior al Procurorilor de a motiva hotărârea, având în vedere circumstanțele specifice fiecărui caz, și nu doar formulări generale.

La cazurile expuse, s-a omis necesitatea de a analiza eficient toate aspectele juridice relevante cazului și, astfel, au redus substanțial semnificația sarcinii ce îi revine Consiliului Superior al Procurorilor, ceea ce a determinat riscul ca rolul acestei autorități publice de autoadministrare să fie apreciat doar ca fiind unul strict formal.

La adoptarea acestor hotărâri, consider că, nu a fost asigurată aplicarea în practică a prevederilor art.25² din Legea nr.3/2016 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, fiind omise circumstanțele de fapt și de drept care se circumscriu situației deduse spre analiză.

În opinia mea, în contextul ambelor cazuri, nu se întrunesc condițiile necesare pentru desemnarea unui interimat la funcția de adjunct al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, din următoarele considerente:

- **Conducerea Procuraturii Anticorupție:** La acest moment, Procuratura Anticorupție este condusă de un procuror-șef cu mandat plenipotențiar, ceea ce impune automat exercitarea atribuțiilor sale conform legii, având în vedere cerințele legale pentru o conduită instituțională adecvată din partea celor cu competențe speciale.

- **Aplicarea legii și voința legiuitorului:** Aplicarea legii trebuie să urmeze scopul de a transpune voința legiuitorului în realitate, exact așa cum a fost exprimată. În acest sens, legitimitatea exercitării atribuțiilor de adjunct trebuie să rezulte din „*propunerea prezentată de procurorul-șef al procuraturii specializate*” conform art. 25² din Legea nr. 3/2016.

- **Obligația procurorului-șef de a înainta propunerea:** Conform legii, procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție, Veronica Dragalin, avea obligația să înainteze propunerea de numire a adjunctilor săi, fără a fi propus interimatul acestei funcții către Procurorul General, având competențele necesare pentru acest demers.

- **Omiterea prevederilor legale:** Demersurile Procurorului General, Ion Munteanu, prin care s-a solicitat aprobarea interimatului funcției de adjunct al procurorului-șef, nu a justificat omisiunea aplicării în *stricto sensu* a art. 25² din Legea nr. 3/2016.

- **Substituirea atribuțiilor procurorului-șef:** Desemnarea unui interimar pentru această funcție nu a fost justificată plauzibil, iar atribuțiile procurorului-șef titular nu erau împiedicate de vreun temei legal întru respectarea prevederilor legii. Astfel, în esență, s-a creat doar o aparență de legalitate, substituind atribuțiile procurorului-șef fără motive valide.

- **Consecința legală:** V. Dragalin ar fi putut să exercite competențele care îi revin direct prin lege, iar recurgerea la desemnarea unui interimar nu era necesară și contravine prevederilor legale în vigoare.

Referitor la argumentul invocat de procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție V. Dragalin în cadrul ședinței Consiliului Superior al Procurorilor din 28.11.2024 întru instituirea interimatului la aceste funcții, precum că „...*Procuratura Anticorupție este în proces de vetting, a fost modificată legea cu privire la evaluare și este o prevedere care spune că un procuror care primește un rezultat negativ din*

punct de vedere a comisiei, în perioada de contestație nu poate semna acte în funcție de procuror adjunct, nu va putea modifica actele procurorului ierarhic inferior, nu poate aproba acordul etc.”, nu sunt plauzibile din următoarele considerente:

1. Responsabilitatea continuării activității instituției: Procesul de vetting nu poate justifica omisiunea îndeplinirii obligațiilor legale ale procurorului-șef de a înainta propunerea pentru numirea adjunctilor. Chiar în contextul vettingului, procuratura trebuie să funcționeze în mod continuu și eficient, iar atribuțiile de conducere trebuie exercitate conform legii.

2. Vettingul nu suspendă competențele legale: Procesul de vetting nu suspendă competențele legale ale procurorului-șef de a îndeplini atribuțiile prevăzute de lege, inclusiv de a propune adjuncti. Chiar dacă sunt evaluări în desfășurare, nu există nici o prevedere legală care să interzică sau să limiteze procurorul-șef să își îndeplinească atribuțiile legale, iar funcționarea normală a instituției nu trebuie să fie blocată de acest proces.

3. Obiectivul legii: Legea nu condiționează numirea adjunctilor de finalizarea vettingului, ci reglementează un proces clar de selecție a acestora. Astfel, motivul legat de procesul de vetting nu poate constitui o justificare pentru nerespectarea procedurii legale de numire a adjunctilor procurorului-șef, întrucât legea impune un comportament funcțional clar.

4. Nevoia de stabilitate instituțională: Instituirea unui interimar pentru funcția de adjunct al procurorului-șef, în locul unei numiri definitive, ar putea crea instabilitate în conducerea instituției. Conform legii, procurorul-șef are obligația să înainteze propunerea pentru numirea adjunctilor săi, iar desemnarea unor interimari poate duce la o conducere provizorie și mai puțin eficientă, în defavoarea continuității și performanței instituției.

5. Lipsa unei justificări legale pentru interimat: Dacă procurorul-șef titular de mandat, în speță V. Dragalin, nu este împiedicat în mod expres de vreun impediment legal sau procedural (*cum ar fi o suspendare a activității*), nu există temeiuri legale pentru desemnarea unor adjuncti interimari. În absența unor astfel de motive, soluția interimatului ar putea fi văzută ca o încercare de a ocoli procedura legală de numire definitivă a adjunctului, fără o justificare suficientă.

Totodată, este necesar de a distinge/reitera rolul fiecărei entități în acest exercițiu, care urmează să acționeze în virtutea competențelor legale și anume:

Competența procurorului-șef al procuraturii specializate de a propune adjunctii: conform art. 25² din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, procurorul-șef al procuraturii specializate are competența exclusivă de a înainta propunerile pentru numirea adjunctilor săi, fără a exista o posibilitate de a se deroga de la această regulă. Astfel, în mod normal, procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție ar fi trebuit să înainteze direct propunerea privind numirea adjunctilor săi, fără a solicita recursul la interimat.

Rolul Procurorului General: Deși Procurorul General are competențe extinse în sistemul de justiție, în speță, intervenția sa nu este justificată din punct de vedere legal, având în vedere că nu există o reglementare care să-i permită să își asume rolul de a iniția propunerea de numire a adjunctilor pentru procurorul-șef al unei procuraturii specializate. Mai mult, potrivit legii, propunerea trebuie să provină exclusiv de la procurorul-șef al procuraturii respective.

Analiza Consiliului Superior al Procurorilor: Consiliul Superior al Procurorilor, în calitatea sa de autoritate autonomă și independentă, are obligația de

a analiza legalitatea demersului transmis de Procurorul General. Reiteriez, că prevederile art. 25² din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, impune ca propunerea de candidat la funcția de adjunct al procurorului-șef să fie făcută de procurorul-șef, iar în lipsa unei astfel de propuneri din partea procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, Consiliul Superior al Procurorilor ar trebui să examineze, în primul rând, legalitatea acestui demers înainte de a proceda la desemnarea unui interimar. Demersul Procurorului General adresat Consiliului Superior al Procurorilor trebuie analizat cu mare atenție sub aspectul legalității. Chiar dacă procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție a solicitat interimate pentru funcții de adjunct al procurorului-șef, absența unei propuneri în albia legii din partea acestuia este un element esențial care ar trebui să determine Consiliul Superior al Procurorilor să respingă demersul, având în vedere că legea prevede o procedură clară și imperativă de numire a adjunctilor procurorului-șef al procuraturii specializate.

Contrar cerințelor legale, majoritatea Consiliului Superior al Procurorilor nu a acordat atenție necesară procedurii legale prevăzute pentru situațiile de numire a adjunctilor procurorului-șef al procuraturii specializate și nu a clarificat chestiunile juridice fundamentale ale speței. Nu a fost luată în considerare nici absența unei poziții legale și întemeiate din partea procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție cu privire la neîndeplinirea condițiilor impuse de lege. Conform art. 25² din Legea nr. 3/2016, procurorul-șef este obligat să propună adjunctii, iar această obligație nu lasă loc de discreție. Orice ocolire a acestei proceduri legale reprezintă o încălcare gravă a normelor.

Prin aprobarea interimatului solicitat de Procurorul General, Consiliul Superior al Procurorilor a ignorat competența directă a procurorului-șef, perpetuând o situație provizorie și impredictibilă, care nu corespunde contextului factual și juridico-actual, afectând astfel conținutul și scopul legii.

Potrivit demersurilor Procurorului General Ion Munteanu, depus în această speță, rezultă că *„în contextul vacanței funcției de adjunct al procurorului șef al Procuraturii Anticorupție, fapt ce pune în pericol eficiența procesului managerial și buna funcționare a acestei subdiviziuni structurale din sistemul Procuraturii”*.

Totuși, în analiza legală a situației, trebuie subliniat că, deși vacanța funcției poate genera dificultăți în gestionarea activităților curente ale procuraturii, acest argument nu poate justifica o derogare de la procedurile legale stabilite pentru numirea adjunctului. Conform art. 25² din Legea nr. 3/2016, propunerea **numirii adjunctului** trebuie să fie făcută de procurorul-șef al Procuraturii Anticorupție, iar orice soluție care ocolește acest mecanism legal, chiar și în scopul asigurării funcționării neîntrerupte a instituției, poate fi considerată o încălcare a normelor stabilite de legiuitor.

Astfel, argumentul privind eficiența managerială nu poate prevala asupra cerințelor legale, întrucât legislația prevede în mod clar o procedură obligatorie pentru desemnarea adjunctului, iar nerespectarea acesteia ar risca să submineze principiile fundamentale ale legalității și independenței Procuraturii. În plus, vacanța funcției poate fi o situație provizorie, iar măsurile legale pentru a o acoperi trebuie să se alinieze procedurilor stabilite de lege. De asemenea, orice intervenție care ar încălca aceste proceduri poate duce la o instabilitate juridică și managerială pe termen lung, contrar scopului de eficientizare a activității Procuraturii.

Respectarea legii și a procedurilor stabilite: Articolul 25² din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură prevede expres și într-un mod clar că **„candidatul**

la funcția de adjunct al procurorului-șef al procuraturii specializate este propus de către procurorul-șef al procuraturii specializate respective”. Această reglementare nu lasă loc pentru derogări sau discreție, ci stabilește în mod imperativ o procedură de numire care trebuie respectată. De asemenea, această normă nu permite nici o îndoială cu privire la faptul că procurorul-șef al procuraturii specializate este singurul responsabil de desemnarea adjunctului său. Astfel, invocarea vacanței funcției, pe de o parte și a necesității unui interimar, pe de altă parte, nu poate justifica încălcarea acestei proceduri, deoarece legea nu prevede o soluție alternativă care să permită desemnarea unui interimar fără respectarea cerințelor legale.

Principiul legalității: În dreptul administrativ, principiul legalității impune ca toate acțiunile autorităților publice să fie conforme cu legea. În acest context, Consiliul Superior al Procurorilor și Procurorul General trebuie să asigure ca toate procedurile de numire să fie realizate în conformitate cu reglementările legale existente, fără a se recurge la soluții care ar putea eluda legea. **Permițând desemnarea unui interimar în absența unei prevederi legale pentru astfel de propunere din partea procurorului-șef** ar submina acest principiu și ar crea un precedent care ar putea afecta stabilitatea și integritatea procedurilor instituționale.

Eficiența managerială vs. legalitatea procedurii: Înțeleg că vacanța funcției de adjunct al procurorului-șef poate genera o disfuncționalitate temporară în activitatea Procuraturii Anticorupție, dar acest argument nu poate prevala asupra respectării procedurilor legale. Legiuitorul a stabilit o procedură clară pentru desemnarea adjunctului, iar ignorarea acesteia, prin eludarea normelor legale, pentru a asigura eficiența operațională ar duce la **alterarea principiilor fundamentale ale statului de drept. Măsurile de gestionare a vacanței trebuie să fie conforme cu legea**, iar numirea unui interimar în această funcție, nu ar contribui la consolidarea eficienței instituției, ci, dimpotrivă, ar introduce un factor de incertitudine juridică și instabilitate managerială pe termen lung.

Chiar dacă vacanța funcției poate crea un context operațional dificil, nu se poate justifica o soluție care încalcă cadrul legal stabilit. Procedura de desemnare a adjunctului procurorului-șef este reglementată în mod ferm de lege, iar nerespectarea acesteia, chiar și pentru motive de eficiență, ar afecta principiile fundamentale ale statului de drept, legalității, independenței procurorilor și transparenței în administrația publică.

Ordinile nr. 2288-p și respectiv nr. 2289 din 22.11.2024, semnate de Procurorul General, nu au fost motivate prin prisma prevederilor art. 25² din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, care reglementează nemijlocit desemnarea adjunctilor procurorului-șef al procuraturii specializate, fiind o norma specială, pentru procuraturile specializate, ceea ce denotă o omisiune semnificativă. *Per contrario*, acesta a fost motivat eronat prin prisma art. 27¹ din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, fără a aduce vreo justificare clară, în vederea aplicării acestei norme, ori această prevedere nu este aplicabilă Procuraturii Anticorupție, în condițiile în care instituția are un conducător pe mandat deplin. Aceasta sugerează o lipsă de transparență și fundamentare legală adecvată.

Omisiunea menționării art. 25² din Legea nr. 3/2016, ambiguitatea în ceea ce privește durata interimatului și nerespectarea procedurii de desemnare a adjunctilor procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție subminează competența procurorului-șef și afectează aplicarea corectă și transparentă a legii, încălcând principiile

fundamentale ale statului de drept. Procedura de desemnare a interimatului pentru funcția de adjunct al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție a fost viciată din punct de vedere al respectării normelor legale aplicabile. În loc ca procurorul-șef să-și exercite competențele conferite de art. 25² din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, prin propunerea adjuncților, s-a recurs la soluția interimatului, fără a exista o justificare adecvată în acest sens.

Este o situație inadmisibilă și incompatibilă cu principiile statului de drept, deoarece legea creează drepturi și mecanisme juridice care trebuie să aibă aplicabilitate practică și urmează a fi realizate tocmai în acest sens, în acord inclusiv cu constatările consacrate din jurisprudența Curții europene a drepturilor omului (CEDO).

În acest sens, CEDO a stabilit că, în cazul funcțiilor publice, inclusiv cele din cadrul procuraturii, „*Autoritățile publice trebuie să asigure stabilitatea în carierele profesionale și să evite practici precum numirile pe interimat care durează prea mult, când există o vacanță permanentă.*”. În acest context, principiul bunei administrări a drepturilor funcționarilor publici impune ca interimatul să fie aplicat doar pentru o perioadă limitată și în scopul asigurării continuității funcționării instituțiilor. Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în cauza **Baka v. Ungaria (2016)**, a statuat că, *numirea unei persoane pe o funcție permanentă, în loc de un interimat prelungit, ar fi fost necesară pentru a garanta independența justiției.*

Mai mult, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale s-a stabilit că „*rațiunea dispunerii interimatului rezidă în depășirea situației create ca urmare a imposibilității exercitării atribuțiilor de către titularul mandatului și în evitarea unor perturbații în activitatea acestei instituții*”².

Deduc că din acest demers nu rezultă motivele pentru care nu au fost puse în aplicare prevederile art.25² din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, nu au fost enunțate raționamente care să sprijine recurgerea la procedura desemnării unui interimat în contrapunct cu formula pe care o enunță în mod imperativ această normă juridică.

Procurorul General nu a descris operațiunile instituționale care s-au făcut pentru a asigura respectarea prevederilor art.25² din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și, eventual, care au fost impedimentele/dificultățile în acest sens cu indicarea, după caz, a imposibilității obiective ca, la această etapă, să fie numiți titulari ai mandatului de adjuncți.

Se ridică un punct esențial legat de legalitatea desemnării unui procuror în funcția de adjunct-interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, atunci când nu sunt respectate procedurile legale clare de numire stabilite de legea relevantă. Dacă procedura urmată a fost alterată, iar desemnarea a fost realizată fără îndeplinirea strictă a condițiilor prevăzute de lege, acest lucru poate constitui o problemă de legalitate, afectând atât validitatea interimatului, cât și a tuturor deciziilor sau măsurilor adoptate în baza acestuia.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului și diverse instanțe constituționale din diferite state au subliniat importanța respectării procedurilor legale în numirea funcționarilor publici, mai ales atunci când aceștia exercită funcții de conducere într-o instituție cheie precum procuratura.

² HCC nr.9 din 21.05.2013 pct.69

În formularea opiniei separate, doresc să subliniez clar că disensiunile mele nu se bazează pe evaluarea profesionalismului procurorilor Mariana Leahu și Victor Muntean, ci pe procedura și legalitatea în urma căreia a fost numit în funcția de adjunct-interimar al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție. Oricât de competente și bine pregătite ar fi abilitățile profesionale ale procurorilor nominalizați, nu pot trece cu vederea faptul că numirea acestora a fost realizată în afara reglementărilor legale specifice și nu respectă cadrul procedural prevăzut de Legea nr. 3/2016. Procedurile legale nu pot fi eludate, chiar dacă persoanele desemnate ar avea toate calificările profesionale.

Jurisprudența Curții Constituționale (*Decizia nr. 23 din 29.03.2018*) subliniază că „...dispozițiile legale nu pot fi interpretate izolat, ci trebuie citite în coroborare cu întregul sistem normativ aplicabil. O astfel de abordare este esențială pentru a preveni ca garanțiile juridice să rămână inoperante, periclitând astfel certitudinea juridică și echitatea în aplicarea legii.”

În acest context, Consiliul Superior al Procurorilor are datoria de a lua măsuri care să respecte integral cadrul legal și să se asigure că orice decizie referitoare la procurori se bazează pe raționamente legale, clare și fondate. În absența unei analize aprofundate a tuturor normelor aplicabile, riscul este acela ca deciziile să fie influențate de incertitudini juridice, afectând astfel stabilitatea și predictibilitatea activității procurorilor. Prin urmare, deciziile Consiliului trebuie să fie conforme cu cerințele legale și să urmeze procedurile stabilite de legislația relevantă.

Comisia de la Veneția, în Opinia sa *CDL-AD(2021)047* din 13 decembrie 2021, pct. 33 a avertizat, că „*simpla respectare a standardelor minime procedurale poate afecta calitatea actelor adoptate și poate vicia esența acestora.*” Aceste principii sunt relevante în cazul hotărârilor emise de Consiliul Superior al Procurorilor, inclusiv în contextul în care la adoptarea unei hotărâri nu au fost respectate în *stricto sensu* prevederile art. 25² din Legea nr. 3/2016 din 25 februarie 2016 cu privire la Procuratură.

Astfel, în aplicarea acestor garanții, Consiliul Superior al Procurorilor ar fi trebuit să efectueze o analiză detaliată a condițiilor juridice, pentru a asigura respectarea procedurii legale în cadrul procesului aflat pe rolul său.

De asemenea, lipsa unei fundamentări adecvate încalcă principiile statului de drept promovate de Comisia de la Veneția. Conform *CDL-AD(2021)047*, o astfel de abordare poate compromite esența hotărârii, făcând-o susceptibilă de a fi contestată pentru lipsă de claritate, arbitraritate sau *insuficiență în respectarea principiilor de legalitate*.

Comisia de la Veneția, în opinia sa despre statutul procurorilor, subliniază că „*numirile în funcțiile de conducere trebuie să fie realizate prin proceduri clare și transparente, iar deciziile trebuie să fie motivate*”. În acest context, respectarea prevederilor art. 25² din Legea nr. 3/2016 ar însemna o neconformitate cu standardele internaționale privind transparența și imparțialitatea numirilor. Aplicarea unui interimat, fără a respecta procedurile legale de numire permanentă, poate fi percepută ca o absență de responsabilitate și transparență în procesul de desemnare a funcțiilor de conducere în sistemul judiciar.

Aplicarea procedurii de interimat (fără o vacanță temporală reală) în locul unui proces de selecție permanent ar putea fi considerată o încălcare a acestui principiu, mai ales dacă procesul de numire nu a fost transparent sau nu a respectat regulile interne legale prevăzute de Legea nr. 3/2016.

Exercitarea dreptului discreționar de către autoritățile publice nu poate fi arbitrară, fiind reglementată de condiții imperative. Conform art. 137 alin. (1) din Codul Administrativ, „În exercitarea dreptului discreționar atribuit, autoritățile publice trebuie să acționeze cu bună-credință în limitele legal stabilite și cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul”.

În concluzie, abordarea procedurii de desemnare a unui procuror în funcția de adjunct al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție, fără respectarea integrală a prevederilor legale stabilite de Legea nr. 3/2016, ridică nu doar întrebări legate de legalitatea procesului, dar și de respectarea principiilor fundamentale ale statului de drept și de independența sistemului de justiție.

Prin urmare, prin ignorarea procedurilor legale specifice prevăzute de Legea nr. 3/2016 și prin recurgerea la soluții provizorii, fără o justificare adecvată, se riscă nu doar încălcarea legislației naționale, dar și compromiterea principiilor fundamentale pe care se bazează statul de drept, conform standardelor internaționale și a celor promovate de Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni. Aceasta poate duce la un impact negativ asupra încrederii publicului în independența procurorilor și eficiența justiției, constituind un precedent periculos în practica instituțională a sistemului judiciar din Republica Moldova.

În lumina analizei hotărârii Consiliului Superior al Procurorilor, instituirea interimatului funcției de adjunct al procurorului-șef al Procuraturii Anticorupție nu a respectat condițiile legale prevăzute de art. 25² din Legea nr. 3/2016. Această omisiune contravine principiilor statului de drept, care impun respectarea strictă a legalității în desemnările din sistemul de justiție, inclusiv pentru evitarea afectării încrederii publice în instituțiile judiciare.

Sub aspect internațional, **Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni** (CCPE) recomandă în *Avizul nr. 9 (2014)*, ca numirile și promovările procurorilor să se bazeze pe criterii clare, obiective și transparente, excluzând orice formă de discreție arbitrară. Similar, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului subliniază necesitatea unei administrări imparțiale și previzibile a carierelor procurorilor pentru asigurarea independenței lor funcționale (e.g., *Oleksandr Volkov v. Ucraina*, cererea nr. 21722/11).

Mai mult, și în contextul standardelor stabilite de Consiliul Consultativ al Procurorilor Europeni (CEP), care promovează independența și imparțialitatea procurorilor ca elemente fundamentale ale unei justiții eficiente și transparente, se impune ca toate procedurile ce vizează numirea și exercitarea funcțiilor în cadrul Ministerului Public să se bazeze pe transparentă, legalitate și aplicarea strictă a normelor legale. Consiliul Procurorilor Europeni subliniază importanța unei structuri independente și autonome a procurorilor, fără interferențe sau proceduri care ar putea adânci lipsa de încredere în justiție.

Elena ROȘIOR,

membră – procuroră a Consiliului Superior al Procurorilor ___semnat___